

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdij minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A legujabb autonómia.

A magyar alkotmányos élet újra felébredésével kapcsolatos hazánkban a katolikus világ törekvése, hogy saját egyháza kebelében is otthonossá tegye az autonómiát, miként az már századok előtt otthonossá lett a protestáns egyházak kebelében, sőt egyes helyeken a katolikus egyházakban is.

Mindenesetre a katolikus egyház hierarchiális szervezete kevésbé alkalmas az autonómia behozatalára, mindazonáltal ebbe a keretbe is belehelyezhető az önkormányzat bizonyos formája és tartalma, és mindenesetre akként, hogy ez a művelet előnyös leend úgy az egyházra, mint a hívekre.

Az alkotmányos szellem egy új iránya nyer érvényesülést a katolikus magyar egyház körében és szellemében, és ép azért érthető az, hogy miért követelték ennek a kérdésnek a megoldását oly hangosan a katolikusok a kormánytól és az egyházuk legfőbb védőjétől, a királytól egyaránt.

Végre ő felsége hajlott katolikus hű alattvalóinak kérelmére és a katolikus országos kongresszust összehívta.

Erre a kongresszusra, ennek a választásaira, az ott megvitatandó elvekre, eszmékre készült most országosan a katolikus magyarság.

Ez a mozgalom széles hullámokat fog verni sokfelé, s kívánatos ép azért kettő:

először, hogy ezen fontos kérdésből ne tétessék politikai pártkérdés, mert végre is a kormánypárti és ellenzéki katolikus egyaránt kívánja az autonómiát,

és másodsor, hogy a katolikusok mozgalmi ne ítéltesse meg politikai szempontból, és az önkormányzat érdekében érvényesülő előkészítő mozgalmak ne is gyanúsítsanak mint néppárti gyülekezések, mert az hiábavaló izgalmat támasztana alap nélkül, és könnyen sérthetné a katolikus hívek nyugalmát.

Ez a két szempont követése, egyuttal legjobban kedvez az alkotmányos felfogásnak is, és biztosak lehetünk, ha mások jogait tiszteljük,

ugy érhetjük el legelőbb, hogy a magunkét is megbecsüljük.

Várgedében is volt az autonómia és a legközelebb megejtendő e czélú választások érdekében katolikus gyűlés, a melyet Zichy Nándor gróf és nehány fegyverhordozója rendezett. — Ezen férfiaknak néppárti állása szintén azt a gyanút ébresztette, hogy néppárti politikai gyűlést akarnak rendezni, és az autonómikus kérdést csak köpenyegül kívánják használni.

Nagyon örülünk, hogy a gyanu nem vált be, és politikai harcok helyett egy önkormányzati gyűlés lefolyását láthattuk, örülünk, hogy sem politikai álláspontok nem érvényesültek, sem a további gyanura nincs szüksége senkinek.

Fontos ez azért, mert a katolikusok alkotmányos törekvését mi sem veszélyeztethetné jobban, mint ennek az ügynek a kompromittálása, a mi pedig sajnálatos lenne nemcsak a katolikusoknak, de sok más felekezetiüknek is, mert a katolikus autonómia nemzeti kérdés, mert újabb nemzeti szellemerőt visz be a hazafias magyar katolikus egyházba.

A siker koronáját kívánjuk katolikus polgártársainknak! . . .

Az élet.

Az emberiség egyik legrégebb, Mózes könyvében olvassuk, hogy „az élet a vérben van“. S csakugyan a tapasztalás is bizonyítja, hogy az elvérzéssel az élet is megszűnik. De az élet keletkezése mindig bizonyos feltételekhez van kötve, míhelyt azok hiányzanak, az élet lehetetlenné válik. Így pl. a természettudomány arra tanít bennünket, hogy a levegőben számtalan életesira lap-pang, míhelyest ezen levegő átszűrődött, tehát esirájától megtisztult, az élet lehetetlenné lett. Ez az az eset az apró állatoknál, de a felső állatok és az ember élete sem képez kivételt a feltételek alól. Az ember vele született sajátságai közé tartozik, hogy ő az élethez ragaszkodik, hogy ő szereti az életet s dacára annak, hogy az élet-szeretet veleszületett sajátsága, még sem tudja ezt a megbecsülhetetlen kincset mindig jóra fordítani és vele helyesen, észszerűen bánni sem tud. Igaz ugyan, hogy a német költő az életnél még nagyobb javakat is ismer*), mi közönséges halandók azonban az életben a javak alapját és a boldogság feltételét látjuk és ennél nagyobbát nem ismerünk. De hát ezen életnek valamilyen feladata

*) Das Leben ist der Güter höchstes nicht! Schiller.

— Na — gondolta magában — ma még valami bosszuságom lesz!

Pedig az nagy dolog ám, ha Köblös Miskának bosszúsága van. Mert ha a bíró bosszankodik, azt legfeljebb a kisbíró meg a hajduk érzik meg; ha meg a kántor urannak nem a legjobb a kedve, hát kitölti azon a sok vásott kölykőn az oskolában; a jegyző uram meg épen a feleségén szokta kitölteni a bosszuját. . . . És ezek még mind nem nagyot lóditanak a falu sorsán. De, ha Köblös Miskának van bosszúsága, az már nagy sor. Az már nagy hiba, lévén ő a falunak, szerinte legfontosabb személyisége, a *gyalogpostása*. Mert bizony ez fontos hivatal ám. Nem mindenki termett reája, ugy kell rá születni, mint a muzsikára, a dalolásra vagy pingálásra. Nem kell azt tanulni soha, hanem mindjárt tudni. Mert ugyan mit csinálna a tiszteltes ur, ha például egy nap nem kapna újságot. Inkább az ebédet engedné el, pedig szereti ám a gyomrát. Hát ha az ispán nem kapná a szerelmes levelet vasárnap délben a városból. Hisz elemész-tené magát a szegény bánatában. No, a hótig-beteg zsidó nem banna, ha egy-két nappal később is kapná meg a levelet. Ugy is tudja, hogy pénzt kér a fia, aki Pesten fiskálisnak tanul már 12 éve. És így sorba mindegyiknek tudja Miska, hogy mit irnak, ki írja, honnan írják, sürgős-e, nem-e. Erzi is, tudja is ám az ő hivatásának nagy fontosságát. Nem is tudom, kivel cserélne a faluban! Csak egy van, mi fáj szívének, mi néha kedvét busítja. A kocsis-postás az, aki a leveleket hozza a vasutról a faluba s a faluból viszi a vasutra. Nem is a postást irigylő ő, mert ő esinos, zöld kocsin jár, nem is a csinos zöld kocsit, melyet kis, mokány lovacska vigan röpit, nem is a kis mokány lovacskát, mit vigan pattogó ostorával nagy büszkén meg-megsuhint. . . . nem, nem ez az ő irigysége tárgya, hanem az a kis jószág, az a mellén kis, piros zsinóron fityegő jószág, az a kis réztrombita, ez az, mi után szíve kívánczik, lelke áhitozik. Milyen kis, haszontalan jószág s milyen csodás, bűvös hatalma van. Va-

gy ezélja kell hogy legyen, különben nem értenők az egész emberi léte. Mi ezt a czélt a következőkben találjuk fel.

1. Hogy minden embernek különbség nélkül legyen valamilyen hatásköre.

Az emberi természetben rejlik, hogy testi-lelki erejét valamilyen érvényesítse, hogy munkálkodjék, ez az ő hivatása. Az élet a maga sokoldalúságával bő alkalmat nyújt valamilyen hatáskört életelezőül választani. Hamis életfelfogás, ha valaki a munkát büntetésnek vagy talán szegénynek tartja, ez az emberre nézve tagadhatatlan legnagyobb jótékonyosság, mely megóvja őt a tönkremenéstől, egészségének, vagyonsodásának stb. szóval: lételemének egyedüli feltétele a munka. Ebben fekszik a sokat hangoztatott szociális kérdésnek rejtélye is. De míg olyanok vannak közöttünk, kik a munkát magokra nézve kötelességnek nem tartják, addig szociális életünk nincs rendben. Mily számalomra méltó az olyan ember, ki unalomról és élettárságról panaszkodik, ki nem tudja a drága időt mire fordítani. Adjunk csak az ilyen szerencsétlen embernek a közjóra fordított hasznos munkát, mely testi-lelki erejét igénybe veszi és győzzük meg arról, hogy az ember nem az élvezetért született, hanem különösen azért, hogy dolgozzék, megszűnik ő életuntagságról panaszkodni és hasznos tagjává leend az emberi társadalomnak. De az életet csak a hatáskör lelkiismeretes betöltése teszi becsessé. A hatáskör kijelölése a bajlam és a képességtől van feltételezve, de minden munka, melyet végzünk, legyen hasznos mind magunkra, mind pedig másokra nézve is, mert csak a hasznos munkában van áldás és nem az időt feeszlő, haszontalan tevékenységben.

Hogy az életpályák választásánál néha tévedések is fordulhatnak elő, tudjuk a tapasztalásból, ez pedig azért óva int bennünket arra, hogy vizsgáljuk meg jól önmagunkat, mielőtt valamilyen pályát választunk élet-czélul, hogy ne kelljen azután semmit sem megbánunk, mert ezt a hibát bajos már később jóvá tenni. Kivételek erre is vannak. Legszerencsétlenebb ember azonban az, kinek semmi tenni valója nincs.

2. Az ember hivatva van családi életet alapítani. Ebben nyilvánul az ő valódi lénye, itt érvényesítheti a család javára képességeit és munkásságát. De milyen könnyen veszik sokan e legszentebb szövetséget. Többnyire csak külső indokok mérvadók a házasságkötésnél: vagyon, rang, szépség stb. a szellemi javak teljesen háttérbe szorulnak. Solon megtiltotta az atheneieknek férjhez menendő leányaiknak nászajándékot adni, nehogy a házasságkötés természetes és okos indokai pénz által felülmulassanak. Ugy látszik, hogy korunknak is szüksége volna egy Solonra, ki hasonló törvény által elejét venné a házasságkötés külső motívumának.

Egyesekre nézve lehet a legkényelmesebb hódítás egy jó házasság s mintha Mátyás királyunk tréfás mondatát (epigramma): „Bella gerant alii! tu felix Austria,

rázsszava mint a mesebeli bűvös trombita hangja csengve-zengve hangzik s hallatára alázattal térnek ki a kis postakocsi elől a leguribb fogatok is, még az alispán is, pedig az négy lovon jár!

Ha neki is volna ilyen trombitája, melybe ha belefuna, alázattal térne ki még a nagyság ur is.

Ha olyan sáros napokon, mikor csak a keskeny pallón lehet száraz lábbal menni, ha ő megfuna kis trombitáját, kiterne mindenki s nem kellene a sárba bemászni, hanem szabadon folytathatná fontos útját. Szép zöld zsinóron hordaná s ugy vigyázna rá, mint a két szeme világra. Igen ám, de hol lehetne olyan csodás jószágot kapni. A hótig-beteg zsidónál nincs, azt mondta, olyat csak Pestről lehet hoztatni. Jaj, az nagyon drága portéka lehet, míhelyst Pestről jön, az nem való ilyen szegény származéknak, akinek nincs egybe csak az egészsége, meg az esze! Mit kellessen hát csinálni! De hiszen nem muszáj annak épen aranyos trombitának lenni. Hát persze, hogy nem!

Megvan, megvan! . . .

A bérlőnél, mikor a nyáron át gépeltek, minden délben meg este egyet füttyentettek és a munkások abba hagyták a munkát. Ah, ez jó lesz! Most már ugyanis betakartak, a mezei munkának vége, nincs szükség a füttyölőre. Megpróbálja, hátha oda adnák neki.

Elment a bérlőhöz.

— Nagyságos uram! Egy alázatos kérésem volna!

— Mi az Miska!

— Hát kérem alázattal, amikor a multkor a nagyság urnak egy sürgönye jött, hát, mivel hogy tudtam, hogy nagyon sürgős dolog lehet benne, hát biz én lóhalálba siettem is a nagyság urhoz. De minthogy fene nagy sár volt, hát nem lehetett csak a keskeny pallón menni, oszt minden perczben ki kellett térni hol egyiknek, hol másiknak. Hát még a hogy a „hótig-beteg“ zsidóhoz érek, szemközt jön velem az egész banda. Már mint a muzsikos cigányok. Hiába kiabáltam: Térj ki more, sür-

TÁRCSA.

Ballada.

— Van Hasselt —

— Édes fecském, ki olyan korán
Kelsz utra felhők táborán!
Nem láttad-e szép kedvesem?
— Felőle hir se szólt nekem.

— Paesirta! Messziről jövő,
Felhők ormáig röppenő!
Imádoztam nem láttad-e?
— Én nem találkozám vele.

— Erdő, hol édes dal suhan
Zöld lombjaidnak árnyiban!
Nem láttad-e őt, óh felelj!
— Nem, senki nem ment erre el.

Rónán emelkedő, magas
Köszál és te köszáli sas!
Itt ment-e lovagom tova?
— Sem a lovag, sem a lova.

— Folyó, örvény, vad áradat!
Átusztá-e hullámidat
Aranyfűrti szép kedvesem?
— Agyamban alszik és pihen.

Juhász László.

Köblös Miska.

Falusi történet.

Köblös Miska, amint reggel kinyitotta a szemét, hogy egy új napját lássa meg az Istennek — egy nagyot tüszentett!

nube!*) egészen komolyan akarnak venni, annyira feketnek fősulyt a külső dolgokra a szellemi javak mellőzésével.

A családi élet alapítását követeli a haza iránti kötelesség és az állam fenntartása is. Ezen kötelességet le- róni mindnyájunk feladata. E feladat teljesítése az életet komoly oldalára szorítja, mely gondnal van összekötve. De a családi iránti gond által nyer az élet új ingert, nagyobb szellemi gazdagságot, a család iránti önmegtaga- das és áldozatok nemesítik a jellemet, a fedezendő szük- ségletek ösztönöznek komoly munkára és figyelmeztetnek az egyéni élvezetek mérséklésére.

De hogy ezen családi élet boldog is legyen — mert csak akkor felel meg céljának — szükséges, hogy a tiszta feltételek fontos megfontolásán, a hajlam megviz- gálásán kívül, a kölesönös szeretet, türelem és tiszteltet- elvén kell, hogy alapuljon.

Az ember tudvalevőleg csak tévedéseken keresztül közeledik az igazság tiszta ismeretéhez és számtalanszor botlik és hibázik, míg az igazsághoz jut. Milyen boldog lehet az olyan élet, melynek viselője elete pályá végén azt mondhatná: „Ha még egyszer születnék, csak így kezdeném az életet és folytatnám, amint eddig tettem.”

Wiesinger Károly.

*) Am viseljenek háborút mások; te boldog Ausztria köss házasságokat. A híres epigramma így hangzik: Bella gerant alii; tu felix Austria, nube! Namque Mars alius, dat tibi regna Venus.

Katholikus nagygyűlés Várgedén.

Pünkösöd második napján Várgedén Zichy Nándor gróf elnöklete alatt nagy katolikus népgyűlés volt, melyen a szomszéd községekből együttvéve 4—500-an gyűl- tek össze, hogy meghallgassák azokat az előterjesztéseket, melyeket a kath. egyház világi vezérferfiái egy jövődö ker. kath. autonómia érdekében elmondottak. A gyűlés- nek nem adtak politikai színezetet, miben érdeme van Draskóczy László tapintatos eljárásának s így a szó- nokok megmaradtak azon a téren, melyen csupán a fe- lekezeti ügyek és érdekek képezhettek a discussió tár- gyát. Egyébiránt a népgyűlés rendben folyt le.

A gyűlés programja a következő volt:

1. Elnöki megnyitó. Tartja gróf Zichy Nándor.
2. A kath. autonómiáról. Tartja Dr. Marsovszky Endre orsz. képviselő.
3. A ker. kath. kötelekről. Tartja Mócsy Antal orsz. képviselő.
4. A ker. szövetezekről. Tartja Losonezi Szabó Endre fővárosi hírlapíró.
5. Elnöki zárszó. Tartja gróf Zichy Nándor.

Gróf Zichy Nándor 1/2 11 órákor érkezett meg Vár- gedébe, ahol Benyo József guszonai plebános és Molnár Lajos tamásfalai földbirtokos fogadták őt, s az utóbbinak üdvözlése után a várgedei plebániára hajtottak, ahol a gróf nagyobb társaságban megebedélt. A délutáni gyűlés mindvégig megmaradt az autonómikus kérdés mellett, és esakis Mócsy Antal országos képviselő tért ki két iz- ben politikai kérdésre, a mire Draskóczy főszolgabíró őt felszólította, hogy a tárgynál maradjon. — Egyébként simán folyt le a gyűlés.

*

A „Pesti Hírlap“ június 8-iki számában e gyűlés- ről következő tudósítást olvassuk:

„Gedőváralján pünkösöd másodnapján zajos volt a falu. A néppárt korifeusai összehívták a környék lakosságát — felekezeti különbség nélkül — nagy plakátokon „katholi- kus nagy gyűlésre“. Az eredeti bejelentés szerint nép- párti gyűlés lett volna, de aztán ennek visszavonásával katolikus gyűlést hívtak össze. — Délután bevonult a Medvesalja, Balogfalváról a kántor, a környező falvakból a sörgeni káplán vezetése mellett zászló alatt vonultak be a hívek.

Délután 2 órákor mozsárdurrogások között jelent meg az emelvényen Zichy Nándor gróf, Marsovszky Endre és Mócsy Antal orsz. képviselők, néhány kath.

gönyt viszek. Nem tért ki az átkozott fajtája, hanem azt modja a primás, hogy térjek ki én, mert nekik sürgősebb a dolguk, hogy ők a szolgabíróknak mennek muzsikálni. Hát mit volt mit tenni, kénytelen voltam várni, míg az egész banda átment a pallón. De kérem szeretettel a nagyság urat, ha nekem is volna egy olyan szerszámom, mint a kocsiostásnak, hogyha belefűnök, hát mindenki kitérne . . . Nagyságos uram! Alásan instálom. Adja kölesön nekem azt a fűtűlöt, ami a gőzgépen fűtölt, hej ha én abba belefűnök . . .

Jó, hogy közel volt a fal, mert másképp hanyat vá- gódott volna a bérlő a nagy nevetéstől. Kővér, husos kezeivel terjedelmes hasát szorította, hogy valahogy szét ve pukkadjon a nagy kaczagás miatt . . . Egy jó idő múlva, mikor már a zsebkendője vizes lett, a nevető könnyektől szólt:

— Jaj, Miska fiam, Miska fiam! Az drága fűtűlő lenne neked! 12 ökörnek kellene először utánad húzni. Ilyen nagy sárban nem bírná még 24 sem. Egy méter- mázsa fa meg belefűtene a fűtűlőbe napjába. Egy em- ber, aki vigyáz, hogy se többet, se kevesebbet ne fűtse- nek, csak a mennyi éppen elég! Egy ember, aki fűti. Jaj, Miska, Miska, az drága fűtűlő lenne.

Aztán megint elfogta a nevetés.

Köblös nagyon elresterle a dolgot, hogy okos em- ber létére ilyen zöldséges kertbe valót mondott!

Ugy állt ott, mint ki legszebb reményeit látta meg- hiusulni, mint kit babája csalfán elhagyott.

Szegény, bánatos fejét busan leeresztette, szemét lesütötte a földre. Kalapját, mely mellett szomoruan pi- hent egy árva kikerics, melyen szemébe huzta. Botjával a földet turta, turta, mintha sirt akart volna ásní ma- gának, hová szegényében, bánatában elbujni szeretett volna. Nem nézett volna fel egy fél világért sem. Feje már egész mellére csügött, lehuzta a nagy szegény, a nagy szomorúság . . .

— Hanem tudod mit, Miska! Az én fiamnak van

pap kíséretében. A hatóságot Draskóczy László járási főszolgabíró képviselte. A környékről a gyűlésre mintegy 1800—2000 ember — férfiak, nők, gyermekek — sereg- lett be. Zichy Nándor gróf rövid beszéddel megnyitotta a gyűlést. Főolvasza Szekeres rosznyói kanonok üdvözlő táviratát, s átadta a szót Marsovszky Endre orsz. képviselőnek, ki a keresztény katolikus autonómiáról tartott beszédet s tiltakozott az ellen, hogy a katolikusok ügyei- be más vallásfelekezettiek beleártsák magukat; fölhi- vta a híveket, hogy az autonómikus kérdések rendezésére választandó bizottságba olyan férfiakat válasszanak, kik — tekintet nélkül politikai pártállásukra, — igazán ka- tholikusok legyenek. Beszédében hivatkozott Kálmán Ká- roly orsz. képviselőre is, ki azt mondja, hogy katolikus és jó katolikus közt az a különbség, ami a madár és jó madár közt. Ora inti tehát a híveket, hogy az erkölcsi életre és benső meggyőződésre lévén tekintettel, becsü- lletes jó hazafit válasszanak.

Ugyanezeket ismételte később terjedősebben Zichy Nándor gróf azzal a különbséggel, hogy ő erősebben hangsúlyozta hazafiságát és hithűségét, s azt, hogy a kath. egyház igen sokat szenvedett és sok részben siral- masan el van hagyva. Beszédében kétszer is nagy zajjal akasztották meg, s mikor azt mondta, hogy „erényes, hithű katolikusokat válasszatok, többen közbeszóltak: Jó magyarokat! Czólozgatott az egyházpolitikai törvé- nyekre és azok eltörlésére is. Azzal a fölhiással, „hogy hitetek alapján szeressétek a hazát és királyt, és akkor hisztem, hogy törvényhozásunk keresztény és igazságos lesz, kérlek benneteket, legyetek hithű, igaz katoliku- sok és tartatok meg engem szeretetteljes emlékezetetek- ben, — fejezte be beszédét.

Közben Mócsy Antal képviselő tartott hosszú beszé- det. Ez volt a gyűlés legviharosabb része, mely a ható- ság képviselőjének, Draskóczy László főszolgabírónak, többszörös beavatkozását provokálta. A „katolikusok kö- telességeiről“ szólt. Három kötelességet hangsúlyozt: „Isten, király, haza.“ A királyra vonatkozó részletnél így szólt: „Aki Isten iránt teljesíti kötelességét, az a király iránt is teljesíti; hiszen az irásban van: Adjátok meg a csá- szárnak, ami a császáré.“ (Zajos közbeszólas: Nincs csá- szárunk, csak királyunk!) Kötelesség a hatalomnak és törvénynek engedelmességet, ezt hirdetik mi az egész országban; a nekünk nem tetsző és terhes törvényeknek is engedelmességet, míg törvények. Akik a hatalom és törvény ellen vétének, Isten ellen is vétének. Szabad- ságunk és kötelességünk azonban, hogy a nekünk nem tetsző törvények megváltoztatására törekedjünk, de nem erőszakos, törvénytelen eszközökkel, hanem a törvényszab- ta korlátok közt. A haza iránti kötelességek fejtegetése után kezdte szidni a kormányt, melynek szintén lennének kötelességei velünk szemben, azonban ezeket nem telje- sít! Sem a polgárok anyagi jólétét, sem lelki nyugalomát nem istápolják; hanem e helyt behozták a közös isko- lákat, kidobták az iskolákból a feszületet, szentképeket stb. (Draskóczy főszolgabíró figyelmezteti a szót, hogy mérsékelje magát, mert megvonja a szót. Közbekiáltások: Halljuk!) Behozták a szabad ipart, szabad uszort. (A főszolgabíró újra fölhi- vja, hogy újabb figyelmeztetés esé- tén a szót megvonja. (Kiáltások!) Eljén az igazság! Nincs igazsá! Halljuk!) A liberális egyházpolitikát, a vallástalanság engedélyezését kárhoztatta még, de már ekkor teljes erővel föllépett Draskóczy, mire Mócsy a hívek óriási zajos lármája közben befejezte beszédét azzal, hogy a képviselőválasztások majd olyanokat válasszanak, (Fölkiáltások: Bizza csak ránk!) kik a törvényhozást visszavizszik az Istenhez! — A tömeg Zichy befejező be- széde után szétoszlott.“

Közgazdaság.

Felhívás gazdasági egyesületünk tagjaihoz!

1337. sz. — A gazdasági cikkek legelőnyösebb beszerzése szempontjából, amidőn Boross és Szallay első- rendű cég árjegyzékét megküldjük, van szerenesünk gazdasági egyesületünk tagjainak figyelmét már most felhívni azon körülményre, hogy a kisebb műtrágya- szükségletek olcsó és célszerű fedezése céljából Rima- szombat, Rozsnyó és Putnokon műtrágyarakár felállítá- sát tervezük. Míg a teljes kecsirakomány műtrágya megrendeléseknél a gyárosokkal oly egyezményt kötöt-

egy ólomfűtűlője. Elvette tőle az édes anyja, mert majd megsiketült bele a ház, hogy egész nap azt fújta. Megállj csak! A bérlő tértül fordult s egyszerre csak egy éles, pergő fűtűt hasítja a levegőt.

Miska felriad, mint nyugvó vad, melyet félálomba a vadász kürtje felriaszt s szemében megsíllan az el- vesztett remény sugára. Ah, ez a fűtű! Milyen paran- csoló, milyen messzehangzó. Hisz ez százszorta sebb, mint a réztrombita.

— Jó lesz e Miska? szólt a bérlő, mutatva a kis fűtűlöt.

Miska csak egy czuppanó, nyálas kézesókkal felett s a bérlő nevetve törülgette utána kővér kezét.

Van már hát fűtűlő. Ah, milyen gyönyörűség lesz, ha majd a cigánybandával találkozik s belefű erősen, hogy csakugy hasítja a levegőt, mint a királysas. Így ni! Ah, milyen hangja van, mintha azt sivitána! Térj ki, térj ki ember fia! Nem látod, hogy a gyalogpostás jön. Térj ki! Térj ki!

*

És ezen nevezetes napon, mikor Köblös Miska a tüszentéséből megérezte, hogy valami bosszusága lesz, ma fogja először használni a fűtűlöt.

Az egész falu egy sártenger!

Miska többször oda-oda kapkod a szíve tájékához, hol a kis fűtűlő szép zöld zsinóron fityegett és kedve- sen verdeste láblijának pitykés gombját, hogy ott van-e még, nem veszett-e el meg. Egész uton nem találkozott senkivel, pedig már ugy szerette volna éreztetni varázs- hatalmát kis fűtűlőjének.

Egyszerre a „hőtig-beteg“ előtt befordul a templom mellől a banda, az a gyűlött cigánybanda.

— Megállj more, hogy fogsz te most kitérni, mint- ha az istennyila fűtne beléd! -- szólt magában Miska és odakap a fűtűlőhöz.

Egyet köszörül torkán, mint a kántor a templomba, hogy valahogy bele ne süljön. Nagyon lélekzik s még

tűnk, hogy az egyesületi tagok I. rendű szuperfoszfátot mázsánként 3 frt 60 krajczárért, valódi Hoyermann-féle Thomássalakot mázsánként 2 frt 56 krtól — a fosz- forsavtartalom szerint egész 3 frt 06 krajczárig, bármely gőmörmegeyi vasútállomásra díjmentesen elszállítva vá- sarolhatják; kívánatra váltó-fedezet ellenében hat havi kamatmentes hitelre.

Hogy tehát egyrészt a vidéken felállítandó mű- trágyarakárak szükségessége és berendezése fölül tájé- kozva lehessünk, másrészt az őszi vetésekhez szükséges műtrágyák kellő időben megrendelhetők és szállíthatók legyenek, kérjük az egyesületi tagokat, hogy műtrágya- szükségleteiket a műtrágya mennyi- és minősége és an- nak mikori megérkezését az egyesületi titkársággal sür- gösen, de legkésőbb e hó végéig okvetlenül tudatni szí- veskedjenek, annál is inkább, mert az értesítések elma- radása esetén, ha a czélba vett intézkedések szükségét nem látjuk, nem juthatunk azon körülmények közé, hogy az esetleg később érkező megrendeléseknek előnyösen megfelelhessünk.

Putnok, 1897. június 7.

Kovács Albert,
titkár.

Gróf Serényi Béla,
elnök.

Hogyan üzzük el a vakondot a kertí ágyról.

Erre nézve egy praktikus kertész a következőket írja: Melegágyaimat minden évben rendszeren összeboly- gatta a vakond. Mivel azonban a vakond télen és kora tavasszal nem ás vízszintes meneteket közvetlen a föld színe alatt, hanem rendszeren csak a mélységből egyenesen feltör, azért azt a kis gonosztevőt nem lehetett fogóvással kézrekeríteni. Más szerhez kellett tehát folyamodnom.

A petrolumba áztatott rongyokkal ezélt nem értem, míg a karbolsav csak addig használt, a míg eső nem jött, sőt már erős öntözésnél is elveszté tulajdonságait. Végre a gyógytárban egynehány krajczárért ugynevezett hűdös szarvasszary olajat (oleum animale foetidum) vet- tem, mely fekete olajszerű anyag, s igen kellemetlen büzt áraszt.

Ebből az olajból egy pár cseppet rongyra esöpög- tettem és beletöttem a vakond meneteibe és a meleg- ágyaim megszabadultak ezen ellenségtől. A mióta ezt az eljárást ismétellem, melegágyaim soha sem szenvedtek kárt a vakond turásaitól. Ugyanez az olaj kitűnő szolgál- latot tett a vízi poczok irtásánál is, mely ezen olaj kel- lemetlen szagától szintén elűzetett.

Hogyan szaporíthatja a gazda a talaj nitrogénjét?

Már igen régi idő óta ismeretes azon körülmény, hogy a hüvelyes növények a talaj termőképességét fokoz- zák. Alig egy évtizede azonban annak, hogy tudjuk miké- pen történik a termőképességnek a javulása.

Hellriegel német tudósak az érdeme, hogy ma már tudjuk azt, miszerint a pillangós virágu növények képesek a levegő szabad nitrogénjét lekötni és ezt szer- vezetük felépítésére felhasználni. Teszik pedig ezt azon apró gumók segítségével, a melyek a pillangó-virágnak gyökerein található és telve vannak igen apró, csak mint- egy 800—1000-szeres nagyítás mellett látható bakté- riumokkal. Ezen baktériumok azok, a melyek a levegő nitrogénjét áthasonítják és különböző nitrogéntartalmu anyagokká átalakítják.

A levegő minden gazdának közös tulajdona s a nitrogénből, ezen egyik legfontosabb növényi tápanyagból 1/2 részt tartalmaz. A levegő tehát azon forrás, a mely- ből a gazda talajának nitrogén tartalmát legegyszerűbben és legolcsóbban fedezheti, illetve szaporíthatja teheti pe- dig ezt az által, ha pillangós virágu növényeket minél kiterjedtebb mérvben termel.

Töves volna azonban azt hinni, hogy a pillangós virágu növények egyszerű termelésével ezélt érünk. A pillangósok termelésénél is, mint egyáltalán minden kul- tur növény termelésénél, arra kell törekednünk, hogy azok a lehető legnagyobb termés-hasznot adják. Csakis az esetben várhatjuk azt, hogy a tarló-maradványokban, vagy ha pillangósok zöld trágyául termeltek, az egész növényben annyi nitrogén kerül a talajba, a mennyi az utána következő nitrogén-emésztő növények, mint p. o. gabonafélék, répa, tengeri, burgonya stb. szükségletét fe- dezni képes oly mérvben, hogy csak is a lehető legna- gyobb terméshozamot adják.

egyszer jól megnézi, hogy valahogy fordított végéről ne vegye szájába, aztán belefű teljes erejéből, amint tüdeje bírta s futta . . . futta . . . addig futta, míg nekipirulva a szusz ki nem fogyott belőle

A hatalmas fűtű végig sivit az utczán, végig, el a cigányok feje felett, aztán a szél elkapja s rohan vele messze, messze az alvégre.

A banda meglepetve bámul Köblösre.

— Mi lelt Köblös, Kiált neki oda a primás Mit fityilsz, nem vagy te gőzmasina?

Köblös rem érdemesítette szóra a cigány fajzatot, hanem amint látta, hogy nem térnek ki, még erősebben belefűt. A cigányok most sem tértek ki. Most egész közel értek egymáshoz. Egyiknek okvetlen ki kellett térni.

— Te tán megbomlottál Köblös?

— Megbomlott az — a majd mit mondok kit. Te ördög fajzatja! Hát mért nem térsz ki, ha a gyalogpostás fűtöl? Hát nem kitérnek a postakocsinak a közönséges kocsi, ha trombitál. Hát mért nem tértek ti nekem a gyalogpostásnak, ti még csak nem is emberek!

Dühös volt, hogy így kudarcot vallott. Hanem majd megmutatja ő mi a tekintély.

A cigányok bizony nem tértek ki.

Azt mondták, ők teherrel vannak. Kinek bőgője, kinek hegedője. Köblösnek meg csak egy fia kis táskája. Szóól-szó . . . Köblös igazságának a botjával is nyoma- tétot ad s rá a primásnak két helyen is kivirított a feje. A banda azzal usgnyó! Vesd rá magad, neki Köb- lösnek. Szétszedték volna szegényt, ha a kisbíró meg a hajduk be nem viszik a cigányok elől a faluházába. Ott aztán a bíró uram lecsukatta Köblöst, hogy mert ő kezdte a verekedést.

Mikor rázárták a vasajtót, szól magában Köblös:

— Tudtam, hogy még valami bosszuságom lesz ma, nem hiába tüszentettem reggel.

Newirth Béla.

A pillangós virágok pedig csak egy adhatnak bő termést, ha a talajban feltalálják a nitrogénen kívül mindazon tápanyagokat oly mennyiségben, a mint azt igénylik.

Már Liebig, a híres német kemikus az ő minimum törvényében kimondotta azt, hogy egy növényhozam a talajban legkisebb mennyiségben jelen levő tápanyagtól függ; vagyis lehet p. o. egy talajban annyi nitrogén és káli, mint a mennyi száz bő termés létrehozására elégséges lenne, de ha p. o. a foszforsav oly mennyiségben van a talajban, a mely egy közepes termés létrehozásához elegendő csak, így a növény nem a nitrogén és kálihoz, hanem a foszforsavhoz alkalmazkodik, tehát bő termés be nem következhetik.

Tehát a pillangós virágok termelésénél arról kell gondoskodnunk, hogy a talajban elég káli és foszforsav legyen; ezt pedig elérjük az által, ha ezen két tápanyagot, ritkábban még a meszet is, a talajnak műtrágyákban, továbbá égetett mészt vagy márgában megadjuk.

Megtörténhetik azonban az is, hogy a pillangós virágok még az esetben sem fognak jól teremni, ha a talajba káli, foszforsavat és esetleg meszet is elégséges mennyiségben juttatunk. Ennek oka abban rejlik, hogy a talajból hiányoznak azon baktériumok, a melyek a gumóképződést előidéznek. Ezen úgy lehet segíteni, ha a talajt beoltjuk. A beoltás abban áll, hogy oly talajtól, a melyről tudjuk, hogy benne egy bizonyos pillangós virág igen jól megerem, néhány székrel azon talajra hordatunk, a melyet beoltani akarunk, s itt a földet elhintve a szántás alkalmával az eredeti talajjal elkevertetjük.

— a —

Hírek és vegyesek.

Iskoláink államosítása érdekében egy küldöttség járt a múlt héten a cultuszministeriumban Hámossal László főispán ur vezetésével. A küldöttség tagjai voltak: Józsa Antal kir. tanfelügyelő, Szabó György polgármester, Nagy Ferenc városi főjegyző és Molnár József ügyvéd, kikhez még a fővárosban Kubinyi Andor és Kubinyi Géza országgyűlési képviselők csatlakoztak. — Wlassics miniszter — mint beszél — nagyon előzékenyen fogadta a küldöttséget s minden hivatalos pose nélkül egész szeretettelossággal beszélgetett a küldöttekkel s még rimaszombati ismerőseiről is tudakozódott s üdvözlét küldött számukra. Végül a legbiztatóbb reményekkel boesította el a deputációt arra nézve, hogy az államosítás nem sokára bekövetkezik; a város pedig, ha nem is egyszerre mindjárt, de a jövőben meglehetősen nagy terhektől fog megszabadulni. A küldöttség azután Zsiliánszky államtitkárnál, továbbá a kir. tanfelügyelő vezetésével Axaméthi miniszteri tanácsosnál Hulász, Morlin és Kaeskovics osztályfőnököknél tisztelgett és sorbajárta mindazon referenseket, akiknek csak a legkisebb hozzájárulásuk is lesz az ügy elintézéséhez. Kir. tanfelügyelőnk régi személyes összeköttetésben lévén a nevezett magas állású urakkal; az ő nexusa révén oly pártatlan előzékenységet tapasztalt a küldöttség, ami a száraz hivatalos életben szinte szokatlan s azt eredményezte, hogy a legapróbb részletekre kiterjedő tárgyalást folytathatott az államosítás kérdésében. Egyszóval mindenütt a legzwisebb fogadtatásra találva, azon impresszióval jött meg a küldöttség Budapestre, hogy városunk kulturális érdekei szempontjából csakugyan helyes gondolat volt felvetni az államosítás eszméjét s most már csak az lenne kívánatos, hogy a kitűzött cél mentül előbb eléréssék.

Diszokmány. Dalárdánk, melynek utolsó nyilvános szereplése s országra szóló sikere a milleniumi hangverseny alkalmával volt, midőn az ország legkiválóbb dalárdáival szemben diadalmas versenyre kelt, ugyanakkor a jury itélete szerint a legmagasabb kitüntetésben részesült. A kitüntetésről szóló okmány végre elkészült s a napokban meg is érkezett dalárdánk igazgatóságához. A szép emléket a dalárda választmánya díszes keretbe térti s megőrzés céljából, a tanács szives jóváhagyása mellett a város ház dísztermében fogja elhelyezni, hol a dalárda diadalainak többi emlékei is őriztetnek. Ez emlékek láttára elsorol az ember szíve abban a tudatban, hogy a nagy hírű rimaszombati dalárda, melynek tagjait annyi édes emlék fűzi egymáshoz, mely messze földre vitte el városunk jó hírét: „nevében él csak, többé nincs jelen!”

Fényes eljegyzés. Demeter Ernő miskolczi kir. aljárásbíró május 28-án gömörvármegyei Sztárnya községben tartotta eljegyzését Bódogh Erzsike kisasszonnyal, néhai Dr. Bódogh Albert borsodmegyei volt orsz. képviselő tündérszép leányával. — A menyaszony közeli rokonságban áll vármegyénk kiváló családjával, a közelebbi rokonok közül jelen voltak: a menyasszony nagy néje Özv. Radvánszky Károlyné, kinek gyönyörű kastélyában folyt le az eljegyzési ünnepség, Dr. Radvánszky György orsz. képviselő, Hámossal László főispán és neje Badányi Ida, Hámossal Árpád és neje Özv. Bárányoszlárné, Koczán Miklósné, gesztelyi nagybirtokos és leánya Lilla, Lichtenstein Józsefné Darvas Malvin, Lichtenstein Imre és Bódogh Albert. — A vőlegény részéről jelen voltak: Demeter Manóné és leánya Adél és Bulovszky Gusztáv miskolczi kir. tszéki bíró. Tartós boldogságot kívánunk a rokonszenves ifju jegyeseknek.

Egyházi énekhar. A rimaszombati ref. egyházi énekhar az utóbbi hetek alatt jelentékenyen megerősödött. Az ifjabb nemzedékből buzgó új tagokat nyert s a vezető Szentmártoni Dániel ref. káplán vállalta el, ki az eddig elért eredményekből ítélve, hivatással kezeli a karmesteri pályát is. — A megerősödött új énekhar áldozó esztőtörtökön és pünkösd vasárnapján már szerepelt a templomban oly szép sikerrel, hogy az egyháztanács indíttatva érezte magát arra, hogy az énekhar támogatására áldozatot is hozzon. A puritán egyszerűségű prot. istenisztelet ily módon művészi nivóra emelkedik s ez a szentegyház látogatását bizonyára emelni fogja. Értésülésként az énekhar minden nagyobb ünnepeken az istenisztelet alkalmával szerepelni fog.

Diákok mulatsága. A helybeli főgimnázium folyó hó 4-én tartotta meg szokott nyári táncmulatságát a szabadkai erdőben, a hol a diákságon kívül megjelentek a helybeli polgári leány- és községi iskolák növendékei is. A gyermek- és ifju-sereg hosszú sorokban vonult zászlók alatt zenekísérettel a szőlőre, ahová a város és vidékének közönsége a fogatok raján töltött ki. Valóságos kocsihordó támadt így, és kint a szabadban

mindig több és több élénk csoport támadt. A fiatalok tánczó kedve esabitól ragadt át a többi csoportra is, úgy hogy az esti órákban mindenütt tánczó csoportok élénkítették a zöld teret. Nagy élvezetet szerzett a sétáló közönségnek báró Vay Léonard szép hegedű-játékával, úgy, hogy valóságos hangverseny-számba ment az ő muzsikálása. Délben társas körbe volt itt is, a mely fényesen sikerült. Este a közönség nagy csoportokban a legjobb hangulatban vonult be a városba. De mintha valami hang mégis azt döngéselte volna, „hogy hej! nem úgy van már, mint volt régen!”

Tornaverseny. A tankertületi tornaversenyek június hó 20-án lesznek Kecskeméten. E versenyeken gimnáziumunk is részt vesz mintegy negyven tanulóval. A költségek fedezése ezéjjel vasárnap 50 és 30 kros belépti-díjak mellett tornavizsga lesz a vásártéren, mely alkalommal a versenyre kelő tanulók is bemutatják képességeiket, hogy az érdeklődők előre láthassák minő készséggel mennek ifjaink a szép versenyre. A keskesméti versenyre tanáraink közül többen fogják elkísérni az ifjuságot.

Tavaszi mulatság. A rimaszombati polgári olvasóköri folyó hó 7-én, pünkösd másnapján tartotta szépen sikerült tavaszi mulatságát a Széchenyi kert platójánál. Kedvező időjárás lévén, szép és nagyszámú közönség jelent meg, a mely délutáni 4 órától éjjeli 11 óráig a legjobb hangulatban lejtette Kálmán kitűnő zenekarának hangjai mellett a tánczókat; úgy, hogy a polgári olvasóköri sikerei csakis fokozódtak a megtartott mulatság által.

A fedett nyári táncz helyiség ünnepélyes megnyitása e hó 15-én lesz, mely alkalommal a „Fehér-Kereszt” és nőegyesület nyári tánczvizalmát is megtartják. A pompás esernök, mely Varga Lajos tervei szerint épült, már teljesen kész van s széles területen százötven pár tánczó kényelmesen befogad. Rég érzett hiány lett ezáltal pótolva s a mulató közönség nem tagadhatja meg elismerését a városi tanácstól, mely a város lakossága érdekében a esernök költségeit magára vállalta.

A Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank folyó hó 15-én kezdi meg működését. Az érdeklődés nagy kíváncsisággal fordul az új pénzintézet felé, a mely hivatalosan leendő egészséges versenyt létrehozni a pénzpiac területén. — Ugy halljuk, hogy a betétek után 5%-ot fog fizetni, és a kamalábát a nyújtandó kölcsönöknél is fel fogja szállítani. Így váltószámításnál 7% és 6% fog lenni az összegek szerint, betétlátszási kölcsönöknél 6% és 6½% szintén az összegek szerint. Ugy halljuk, hogy az új pénzintézet egy valóban korszerű alkotó reformra készül, a mennyiben az évi nyereségből nemcsak a részvényeseket, hanem egyúttal a betéteket is részesíteni fogja betétek arányában. Ez által egy új irány fog meghonosulni, a mely új szellemet van hivatalos érvényesíteni, a melyből fényesen emelkedik ki az a gondolat, hogy az üzleti eredményhez a betétek is hozzájárulván, igazságos és méltányos, miszerint ők is részesedjenek az évi nyereségekben.

A „Fehér-Kereszt” gömörmegyei fiókja folyó hó 15-én a város-kertben fényesen ígérkező nyári mulatságot rendez a Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegyesülettel karöltve. A mulatságon előreláthatólag ott lesz egész Rimaszombat és a megye kiváló társasága, hogy mulatva áldozzon a jótékony célra. Bizonyos az is, hogy nagy vonzerőt fog gyakorolni az, hogy ezen a mulatságon fogja a város ünnepélyesen megnyitni a fődött táncz helyiséget. Ugy halljuk, hogy a mulatság folyamata alatt fel fog lépni Küry Klára, hazánk e kiváló képzettségű művésznője is, úgy hogy már az a körülmény is sokakat fog vonzani. De a nélkül is, ha a kitűnő művésznő akadályozva lenne a megjelenésben, még akkor is a nemes cél sokakat fog a mulatságba hozni.

Nyári mulatság. A helybeli katolikus iskolák folyó hó 8-án tartották nyári mulatságukat a városi erdőben. A reggeli órákban vonult ki az ifjuság nemzeti színű zászlók alatt, hazafias dalok éneklése mellett. Az ifjuságot kísérték a szülők, ösmerősök és a helybeli intelligencia egy szép része. Künő a szabadban az ifjuság két helyen is tánczolt, míg a társaság többi része vig körökben csoportosult. Délben közös étkezés volt, a mely után a jókedv még erősebben tört magának utat. Délutáni órákban a négyeseket már 100 pár tánczolta, és csak a késői órákban indultak haza a jókedvű tánczoló és hozzátartozók. A sikerült mulatságot a közbejött kisebb záporos sem volt képes zétverni, úgy, hogy a legszebb emléket hagyta hátra jó időre.

Füldövendégek. Mint Csiből értesítenek bennünket, a füldövendégek száma június hó 5-én 160 volt.

Vizsgarend. A nagyroczai állami polgári és felső kereskedelmi iskolában az 1896—97-ik tanév végén tartandó vizsgálatok sorrendje: I. A felső keresk. iskolában: Június 14-én 10—12-ig hittani vizsgálatok. — 16-án 8—10-ig történelem, földrajz, közgazdasági és jogi s kereskedelmi ismeretek a középső osztályban, 10—12-ig történelem, földrajz, kereskedelmi ismeretek az alsó osztályban. — 19-én 8—10-ig a középső, 10—12-ig az alsó osztály vizsgálatok a magyar, német és francia nyelvekből. — 22-én 8—10-ig mennyiségtan, keresk. számtan, könyvvitel, keresk. levelezés, vegytan a középső osztályban, 10—12-ig mennyiségtan, keresk. számtan, természettan, keresk. levelezés, az alsó osztályban. — 25. és 26-án érettségi szóbeli vizsgálatok. — II. A polgári iskolában. Június 14-én 8—10-ig hittani vizsgálatok. 15-én 8—12-ig a IV. osztály vizsgálatok, 18-án 8—12-ig a III. osztály vizsgálatok, 21-én 8—12-ig a II. osztály vizsgálatok, 23-án 8—12-ig az I. osztály vizsgálatok. 24-én 9—10-ig záróünnepély. 29-én 8-tól magánvizsgálatok.

Meghívó nyári mulatságra. A rimaszombati általános ipartestület folyó június hó 13-án tartja nyári mulatságát a Széchenyi-kertben 30 kros belépti-díj mellett zászló alapja javára. Ezen szépen sikerülni szokott mulatságra felhívjuk a közönség figyelmét.

Kvalifikált betörők. A betörések, rablások nemesak a múlt századok elsűrűsödött homályában fordultak elő, hanem jelenben is napirenden vannak. Így e hó 1-én éjjel Steiner Lajos kokovai kereskedőnek utca felőli ablakán a keresztyvas kifeszítették s az ismeretlen betörők a pénztárból 40 frt készpénzt s kisebb értékű czikkeket észrevétlenül elemeltek. A nyomozást megindították, de siker nélkül; mert itt s a környéken ilyféle üzletet több Affendakisz hivatászerűen üzi. — y.

Tüzoltó mulatság Putnokon. A „putnoki önkéntes tüzoltó egyesület” a legutóbb kitűzött, de a kedvezőtlen idő miatt meg nem tartott táncmulatsága helyett pénztárának gyarapítására folyó június hó 13-án, vasárnap, a „putnoki fürdő” helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött versenykuglizást rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja a parancsnokság. Belépti-díj: a táncmulatságra személyenként 1 korona, a versenykuglizásnál 6 dobásért 40 fillér.

Ösztöndíj. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1. évi május hó 10-én 22681. sz. a kelt leírata alapján a miskolczi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy 300 frtos utazási ösztöndíjra, mely egy törekvő iparos ifju szakmájában leendő további magasabb kiképzésre szolgál. — Az utazási czélját és irányát a folyamodó határozza meg, de tett útjáról s tanulmányairól köteles írásbeli jelentést betérjesztetni. — A szabályszerűen bélyegzett s kiállított folyamodvány f. é. június hó 15-ig nyújtandó be a kamarához. — A folyamodásban szabályszerűen igazolandó lakhely, családi viszony, erkölcsi magaviselet, foglalkozás, előképzettség, esetleges tanulmány, az eddig netáni nyert iskolai és ipari kitüntetések, továbbá nyelvismeret.

A legillatosabb minden rózsza között a pünkösd rózsza és a legértelmesebb szépirodalmi lap ma Magyarországon a „Vasárnapi Lapok”, melynek főszerkesztője Beniczky Bajza Lenke a kedvelt és népszerű regényíró, szerkesztői: Prém József és Miskolczi Henrik. E lap pünkösd száma husznál több jelesen megírt cikket és harmincznál több gyönyörű képet tartalmaz. E számban következő kiváló neveket találkoztunk: Zalár József, Beniczky Bajza Lenke, Rudnyánszky Gyula, Szöllösi Zsigmond, Szaboleska Mihály, Csávolszky Lajos, Thaly Kálmán, Varsányi Gyula, Kátóna Imre, Farkas Emőd, Lampérth Géza és még ezen kívül a szerkesztőség minden tagja irt kisebb nagyobb czikkeket. A „Vasárnapi Lapok” minden művelt családnak nagy szellemi szórakozást nyújt. Előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Tanítók, állami és városi hivatalnokok kedvezményes áron kapják. Mutatványszámot zsvesen küld a kiadóhivatal Budapest, IV. Ujvilág-utca 25 szám.

Kirándulás a magyar tengerre. A magyar közönségnek alkalma lesz egy 4 napra tervezett kirándulást tenni a magyar tenger mellékre, Fiume, Abbázia, Czirkvenicza környékére. A társaság június 16-ikán indul a központi pályaudvarról délután 3 órakor külön gyorsvonaton. Fiumében megszemléli a tengerészeti muzéumot, a halesarnokot, a rizshántoló, a Pfau féle cognac gyárat, a torpedó- és hajó-gyárat, a „Tersatto” vár romjait, valamint a várbán levő „Madonna del Mere” bucsujáró templomot is. Külön hajón átvitorlázik a társaság Czirkveniczára, hol a fürdő gondnoksága nagy ünnepséggel fogadja majd a kiránduló társaságot. Magyarjaink tiszteletére hangversenyt, táncmulatságot és tűzijátékot rendez. Másnap következik Czirkvenicza környékének megtekintése és az Abbáziába való hajózás. Abbáziában ismét meghál a társaság, hol tiszteletükre fényes kerékpárkorzó, estély és ánnepi színelőadás rendeztetik. Az utazási jegy-füzet a benne levő összes vasúti, reggeli, ebéd, vacsora, szálloda, külön hajó, fürdő stb. szelvényekkel együtt csak 30 frtba kerül.

Nyilvános számaadás. A rimaszombati „Kereskedő Ifjak Egyesülete” által folyó évi május hó 30-án rendezett nyári táncmulatság bevételével volt:

belépti-díjakból	76 frt — kr.,
felülfizetések	38 frt 90 kr.
Osszesen	114 frt 90 kr.
A kiadás volt	49 frt 80 kr.
Tiszta jövedelem	65 frt 10 kr.

Felülfizettek: Dr. Szeless Ödön 4 frt, Kohn Albert, Kosiner Vilmos 2—2 frt, Leicht Armin 1 frt 50 kr., Jellinek Bertalan, Vozáry Samu, Weil Mór és Weisz Dávid 1—1 frt, Berger, Braun Zsigmond, Breibart Árpád, Bródy Bertalan, Bródy Andor, Bródy József, Blumenthal, Brúger Ferencz, Cserevny Miklós, Deutsch, Dickmann László, Eckstein Fieskó, Eckstein Samu Kokova, Farkas, Feldmann Bécs, Feldmann, Dr. Fráter Samu, Glücksthal Mór, Granát, Grosinger, Hardstein, Holländer Lajos, Jelenfy Márton, Kathona Géza, Kiofszky Viktor, Kohn Soma Losonez, Kurländer, Lakner Emil, Lefkovits Ferencz, Dr. Löcherer, Marton János, Miskolczi Istváné, Neumann Adolf Kokova, Neumann Samu, Rábeli Miklós, Reichmann Kokova, Reiner László Budapest, Reisz József, Róth Géza, Rozenzweig, Schlésinger Mór, Schwarcz Arthur Rbánya, Schwarcz Pál, idb. Schwarcz Mór, ifj. Schwarcz Mór, Vajda Ferencz, Weiszner, Weisz Bécs és: Wohl Henrik 50—50 krt, Beregszásy Béla, Komlós István, Rakottyay István és Spritzer 20—20 krt. Mindszenty Kálmán 10 krt, melyért ezuttal fejezi ki hálás köszönetét

a rimaszombati „Kereskedő Ifjak Egyesülete”.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

669. szám. — A felügyeletem alatti tornallyai kir. járásbírósnál áthelyezés folytán üresedésbe jött s szabályszerű illetményekkel javadalmazott aljegyzői állásra a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter ur folyó évi május 26-án 2208. IME szám alatt kelt rendelete alapján ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. I. t. cz. 7. §-ban és az 1891-ik évi 4192. számú igazságügyminiszteri rendelet 19. §-ban körtölt minősítést, ugyszinté nyelvismereteket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a bírósági ügyviteli szabályok 5-ik §-ának megfelelően, jelen hirdetménynek a hivatalos lapban leendő háromszori megjelenésétől számítandó két (2) hét alatt hozzám annál inkább nyujtsák be, mert az elkésve és nem az előirt uton beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1897. évi június hó 1-én.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre. — Tussors- és Shantungs-Pongese valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, esikés, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (es. és k. udvari szállító) **Selyemgyára Zürichben.** Svajczba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Eladó tűzifa.

A legjobb tüzelő anyag a fiatal eserfa, kinek ilyenre szüksége van: forduljon **Vozáry Samu** urhoz Rimaszombat, Tompa Mihály-utca 28. sz., ki készséggel gondoskodik annak helybe-szállításáról, a következő árak mellett:

- I. oszt. fiatal eserfa 22 frt.
II. " " " " 15 frt.

Árverési hirdetés.

A néh. **Hubay Miksa** hagyatéki tömegét képező szkarosi 6 és 70-ik s az alsó-falusi 32 és 81-ik sz. tjkben foglalt ház, rét, szántóföld, erdő s legelőből álló, mintegy 73 holdat tevő ingatlanság, utóajánlat folytán, f. évi június hó 18-ik napjának d. e. 9 óráján, a tornallyai kir. járásbírósnak mint telegkönyvi hatóság hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen elfog adatni. Bánatpénz 400 frt o. é. Az ingatlanság, az utóajánlati 6008 frt 20 kr. o. é. alól el nem adatik. Az árverési feltételek, az árverező bíróságnál s lenti tömeggondnoknál megtekinthetők.

Rimaszombat, 1897. május 23.

Institórisz Endre,
hagyatéki gondnok.

3-3

Valódi

ermelléki rizling és burgondi bor van nálam eladó. hektoliterenkint harminczkét forintjával; és öt éves szilvórium literenkint egy frtjával.

Uzapanyit (u. p. Felső-Balog).

1-3

Szilágyi Kálmán.

Özv. KOVÁCS ZSIGMONDNÉ

czipész üzlete

RIMASZOMBAT, Főtér, saját ház.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy a tavaszi idényre óriási választéka érkezett meg raktáromra a legkülönbözőbb divatos férfi-, női- és gyermeklábbelieknek, — melyek közül különös említést érdemelnek a nagy kedveltség- és elterjedtségnek örvendő sárga-bőr, lack- és evelastingból készütek.

Továbbá nagy raktárt tartok a saját műhelyemben készült, — valamint karlsbadi, bécsi és budapesti mindenféle férfi-, női és gyermek-lábbeliekből is.

Mérték szerinti rendelések — kívánság szerint — pontosan, a legjobb anyagból, jutányos áron műhelyemben — egy kitűnő szabász felügyelete mellett — készítettetnek.

Ezek szerint azon kellemes helyzetben vagyok, hogy igen tisztelt vásárlóimat akár kész áruimmal, akár pedig megrendeléseikkel gyorsan, megelégedésre és jutányosan kielégíthetem.

Magamat és üzletemet a n. é. közönség megtisztelő jóakarataiba, ajánlva, maradtam

Rimaszombat, 1897. márczius hó.

Kiváló tisztelettel

Özv. Kovács Zsigmondné.

10-*

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Szizgyártó-utca 6. sz. alatt** levő ház, mely három szoba, konyha, kamra és mellék-helyiségekből áll f. évi **augusztus hó 1-től** haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni lehet a tulajdonos **Soós Ferencz** építésznél.

2-*

Szeplő, májfoltok, sömör

eltávolítására, **aroz-, kezek vörössége ellen, pörsebések (vimmerli), atkák (mitesser)**, s más bőrtisztáltságok elhárítására megszüntetésére, a bőr puhasága, finomságának emelésére az általánosan ösmert kitűnő hatású **Dr. Spitzer-féle javított aroz-kézenőcs** használható csak eredménytel. Egy próba-téglé ára 40 kr. Szappan hozzá 50 kr.

Száj, fogak, foghús

ápolására, jókarban tartására a tudományos alapon összeállított „**Antiseptikus fogpor**“ nagyszerű eredménnyel használható. Megszünteti a fogfájást, megátolja, eltávolítja a fogakon lerakódó borképződést, antiseptikus tulajdonságánál fogva elejét veheti a szájban könnyen képződő erjedésnek, rothadásnak, savképzésnek. Előmozdítja a fogak épségben tartását, a szájnak kellemes üdöséget kölcsönöz. Egy doboz 35 kr.

Gyógyszertár, chem. laboratorium CSETNEKEN.

1-3

Eladó ház.

Nyústyán, a vasgyár közelében egy 315 □ öl telken épült lakóház istállóval és melléképületekkel együtt szabad kézből eladó. — Venni szándékozik forduljanak felvilágosításért **Spissák Andor** kárpitóshoz **Rimaszombat**, Jánosi-utca.

2-*

Hirdetmény.

309. szám. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1897-ik évi 1694. számú végzése következtében **Dr. Krausz Gyula** ügyvéd által képviselt **Kosiner Vilmos** javára **Huppert Eliás** és **neje** ellen 400 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 1431 frt 30 krra becsült házi butorok, lovak, ludak, szekerek, gépek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 1897. évi 2228. sz. végzése folytán 400 frt — kr. tökéketétel, ennek 1897. évi márczius hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 67 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban alperesek lakásán leendő eszközésére **1897. évi jun. hó 15-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kintüzetik és abhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatalnok meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombatban, 1897. évi június 4-én.

Gasko, kir. bírósági végrehajtó.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

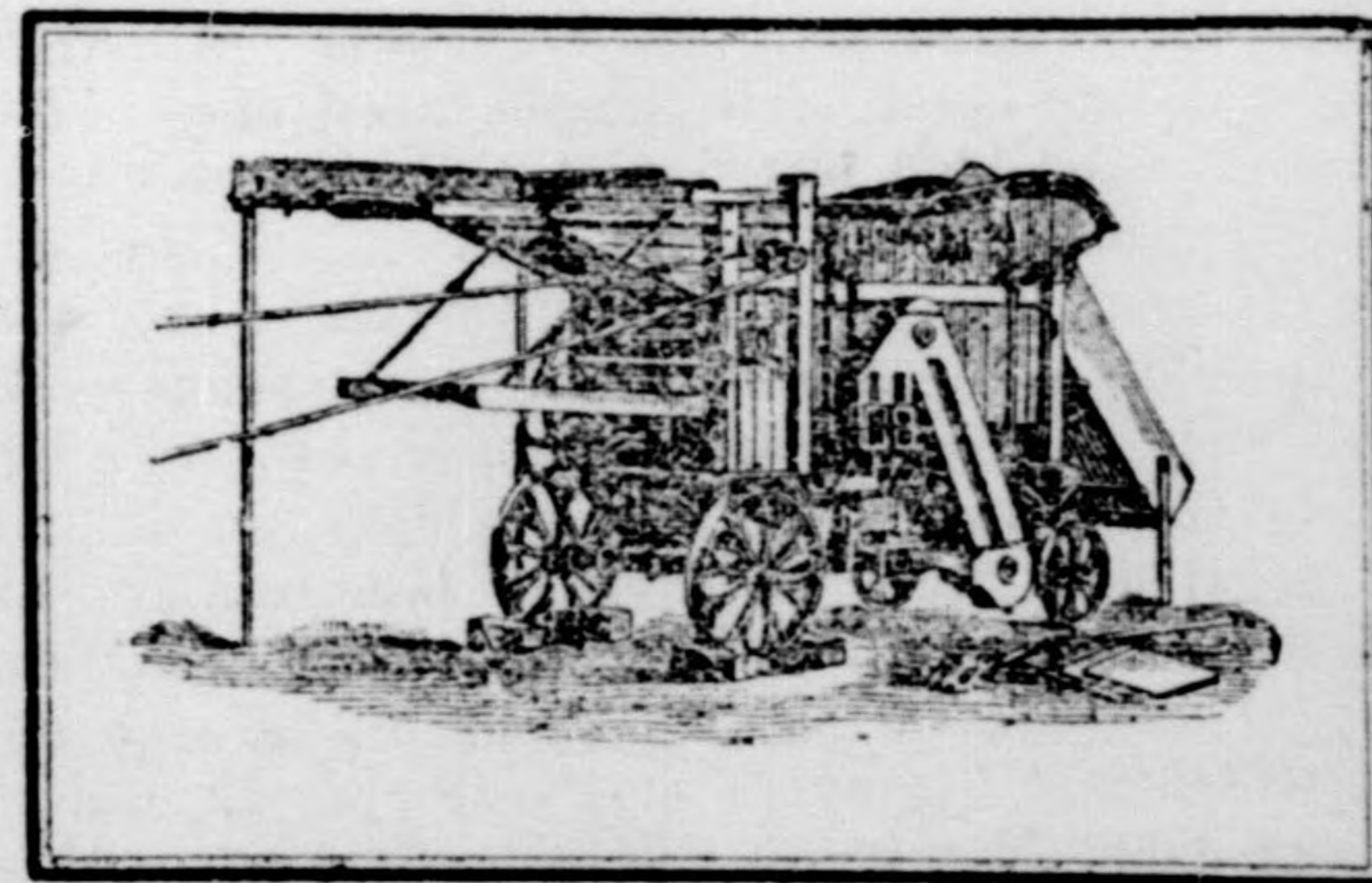
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezelszerűen s gondosan gyártott jöhirnevű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy a nélkül. **Bager- és magtár-rostait**, továbbá mindennemű szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat. **Szeszgyár-berendezéseket**, m. p. **Henze-főzők**, **kavaró-készülékek**, **maláta- és burgonya-zuzókat**, **malomberendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes- és bérmentve küldjük.**

1-6

Hirdetmény.

2-3

2400. sz. A rimaszombati kir. törvényszék mint bányabírószág közhírré teszi, hogy a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvény-társaság által a likéri vaskohó telep részére a és gyári vas-salak elhelyezése végett létesítendő salakhányók részére **Likér és Nyustya** községek határában részben a szepes-iglói kir. bányakapitány-ság mint bányahatóság és a politikai hatóság közbenjárása mellett az általános bányatörvény szerinti kisajátítás útján, részben magán egyezség útján szerzett és elcsesélt földterületekről készített mérnöki munkálatoknak u. m. kimutatásoknak és térképeknek az ált. bányatörvény 117. és 118. §§-aiban foglalt intézkedések figyelembe vételével eszközözlendő bírói meghitelesítésére és a tárgyalás megtartására határnapul **1897. évi július hó 5-nek** és következő napjainak délelőtt 9 óra a helyszínére a likéri vaskohó telepre kintüzetett.

Miről a kir. törvényszék az érdekelt feleket azzal értesíti, hogy jogukban áll a hitelesítendő mérnöki munkálatokat a rimaszombati kir. törvényszéknél mint bányabírósnál s mint tkönyvi hatóságnál megtekinteni, továbbá, hogy az érdekelt felek távolléte a hitelesítési eljárást akadályozni nem fogja.

Kir. törvényszék Rimaszombatban, 1897. május 29.

Langhoffer,
kir. tszéki jegyző.

Kubinyi,
kir. tszéki elnök.

Birtokeladás, esetleg bérbeadás.

A néhai **Flasko György Feled-pál-falvai 169 kat. hold kiterjedésű birtoka** terméssel, a feledi uri **lakházzal**, nagy belsőség és gazdasági épületekkel szabad kézből **eladó**, esetleg **több évre haszonbérbe kiadó**.

Venni vagy bérteni szándékozik forduljanak a tulajdonos **özv. Flasko Györgyné** urnőhöz **Feleden**.

3-3

Hirdetmény.

1661. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Léka Máté** sajpőspöki lakosnak **Léka Istvánné, Léka Mária** sajpőspöki lakos ellen, vagyonközösség megszüntetése s jár. iránti árverési ügyben a végrehajtási árverezést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Sajó-Püspöki községben fekvő s a sajpőspöki 25. számú tjkben 1/5-1/3-ad részben **Léka Máté** és **Léka Istvánné, Léka Mária** és **Pap Jánosné Léka Hermin** tulajdonául felvett A. I. sor 14. hrszám alatt felvett ház, udvar és kertből álló ingatlanra 555 frt kikiáltási árban, özv. **Léka Máté Istvánné** szül. **Ruzsineczky Borbála** özvegyi jogával terhelte, a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1897-ik évi július hó 5-ik** napjának d. e. 10 óráját Sajó-püspökibe a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 55 forint 50 krt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1897. évi április hó 28-án.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.